

PRAKSISOVERSIGT · ANKENÆVNET FOR PATENTER OG VAREMÆRKER

Praksisoversigt over frister, fornyelse og genoprettelse af immaterialrettigheder

Ankenævnet for Patenter og Varemærkers praksis om rettighedstab efter varemærkeloven § 24 og genoprettelse efter patentloven § 72

Version 1 · Opdateret 29. maj 2026 · 23 afgørelser · 2000-2025

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Praksisoversigten kortlægger, hvornår immaterialrettigheder går tabt ved fristoverskridelse, og hvornår de kan genoprettes, som det afgøres af Patent- og Varemærkestyrelsen og efterprøves af Ankenævnet for Patenter og Varemærker. Området falder i to skarpt adskilte spor: varemærkefornyelse, hvor en manglende betaling – også blot tillægsgebyret – medfører et uigenkaldeligt rettighedstab uden dispensationsadgang, og patent-, brugsmodel- og designrettigheder, hvor der kan ske genoprettelse, hvis rettighedshaveren har udvist "al den omhu, som med rimelighed kunne kræves". Ankenævnet for Patenter og Varemærker fortolker genoprettelsesventilen som en snæver undtagelse og lægger gennemgående afgørende vægt på, om fristovervågningen indeholdt et selvstændigt, uafhængigt krydstjek, der kunne opfange den menneskelige fejl.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01 Manglende rettidig betaling af et varemærkes fornyelsesgebyr – også blot det forhøjede tillægsgebyr – medfører et uigenkaldeligt rettighedstab, og varemærkeloven giver hverken adgang til genoprettelse eller dispensation fra fristerne.
- 02 Ankenævnet for Patenter og Varemærker kræver ved genoprettelse efter patentloven § 72, at rettighedshaveren godtgør at have udvist 'al den omhu, som med rimelighed kunne kræves' – en streng undtagelsesvurdering, hvor bevisbyrden påhviler den, der søger genoprettelse.
- 03 Ankenævnet for Patenter og Varemærker accepterer genoprettelse ved en enkeltstående menneskelig fejl i et ellers velfungerende fristovervågningssystem med en effektiv, uafhængig dobbeltkontrol.
- 04 Ankenævnet for Patenter og Varemærker afviser genoprettelse, når fristovervågningen mangler et selvstændigt krydstjek, når samme person både indtaster og kontrollerer data, eller når den samme fejl er begået i flere sager.
- 05 Ankenævnet for Patenter og Varemærker afviser at lade et fristovervågningssystem hvile på styrelsens serviceopkrævninger; en professionel fuldmægtig skal kunne beregne og overvåge frister uafhængigt af myndighedens påmindelser.

- 06** Fejl begået af en fuldmægtig identificeres med rettighedshaveren selv, og det er uden betydning, at klienten har udvist omhu i valget af fuldmægtig, hvis fuldmægtigen har været forsømmelig.
- 07** 2-måneders-fristen for genoprettelse løber fra det tidspunkt, hvor den ansvarlige indså eller burde have indset fristoverskridelsen, og både den undladte handling og gebyret skal være på plads inden fristen.
- 08** Styrelsen har ingen opkrævnings- eller vejledningspligt ud over almindelig partshøring; ansvaret for rettidig fornyelse og betaling påhviler entydigt rettighedshaveren, idet styrelsen ikke er ansvarlig for rettighedstab som følge af manglende opkrævning.

§ 1 To rettighedstyper, to skæbner: lovgrundlaget og nævnets prøvelse

Emnet spænder over to retligt vidt forskellige regimer, som Ankenævnet for Patenter og Varemærker behandler efter hver sin logik.

For **patenter, brugsmodeller og design** findes en udtrykkelig genoprettelsesventil: lider rettighedshaveren retstab, fordi en frist over for patentmyndigheden ikke er overholdt, men har den pågældende udvist *al den omhu, som med rimelighed kunne kræves*, skal rettighederne genoprettes, jf. [Patentloven § 72, stk. 1](#), [Brugsmodelloven § 66, stk. 1](#) og [Designloven § 48](#). Begæringen skal indgives inden 2 måneder efter, at hindringen er bortfaldet, dog senest 1 år efter fristens udløb, og den undladte handling skal foretages inden for samme frist.

For **varemærker** findes derimod ingen tilsvarende ventil. Fornyelse sker ved betaling af fornyelsesgebyret, og betales det ikke rettidigt, kan ansøgningen mod et tillægsgebyr indgives inden for en yderligere respitperiode på 6 måneder efter registreringsperiodens udløb, jf. [Varemærkeloven § 24, stk. 5](#). Passerer denne respitperiode uden fuld betaling, er rettighedstabet endeligt. En søgning i den gældende varemærkelov efter en genoprettelsesbestemmelse svarende til patentlovens § 72 giver intet resultat – den findes ikke.

Fælles for alle fire rettighedstyper er, at **styrelsen ikke er ansvarlig for rettighedstab som følge af manglende opkrævning eller meddelelse**, jf. [Patentloven § 41, stk. 4](#), [Varemærkeloven § 24, stk. 4](#) og [Designloven § 24, stk. 2](#). Opkrævninger og påmindelser er en service, ikke en retlig forpligtelse.

Rettighed	Betalingsregel	Respit/forhøjelse	Genoprettelse ved "fornøden omhu"?
Varemærke	Fornyelsesgebyr, VML § 24	6 mdr mod tillægsgebyr	Nej – uigenkaldeligt tab
Patent	Årsgebyr, PTL § 41	6 mdr mod forhøjelse	Ja – PTL § 72
Brugsmodel	Fornyelsesgebyr, BML § 39	Forhøjet gebyr	Ja – BML § 66
Design	Fornyelsesgebyr, DSL § 24	6 mdr forhøjet gebyr	Ja – DSL § 48

Nævnets prøvelse er en fuld efterprøvelse af både retsanvendelse og det administrative skøn, men nævnet kan ikke se bort fra de lovbestemte frister: de er ufravigelige, og der kan ikke dispenseres. Denne oversigt behandler alene rettighedstab og genoprettelse som følge af **fristoverskridelser** – ikke de materielle gyldighedsbetingelser eller administrativ ophævelse på materielt grundlag, jf. [varemaerke-administrativ-ophaevelse-ugyldighed](#), og heller ikke brugspligt, jf. [brugspligt-varemaerke](#).

Forarbejderne til § 72, der blev indsat i 1977 efter mønster af artikel 122 i Den Europæiske Patentkonvention, lægger op til en restriktiv anvendelse:

"Ved bedømmelsen må der udvises en vis strenghed, således at bestemmelsens karakter af undtagelse ikke elimineres."

Forarbejderne tilføjer, at adgangen til genoprettelse også gælder, når det er ansøgerens **fuldmægtig**, der har overskredet fristen, men at rettighedshaveren ikke kan påberåbe sig egen omhu i valget af fuldmægtig, hvis fuldmægtigen har været forsømmelig. Dette **identifikationsprincip** er gennemgående i nævnets praksis: fejl begået af en professionel fuldmægtig identificeres som udgangspunkt med rettighedshaveren selv, jf. [AN 2006 00007](#).

Bevisbyrden påhviler den, der søger genoprettelse. I [AN 2002 00048](#) sammenfattede nævnet standarden:

"Det påhviler den, der søger om genoprettelse, at godtgøre, at der er udvist al fornøden omhu. Ved anvendelse af edb-baserede fristsystemer kræves det, at systemet er indrettet med en sådan sikkerhed, at menneskelige fejl i videst muligt omfang forebygges eller opdages ved kontrol."

Dermed er to forhold afgørende fra start: der skal være tale om en *enkeltstående* fejl, og den skal være sket i et *system, der i øvrigt fanger fejl*. Det er denne dobbelte test, nævnets praksis udfolder.

LOV	Patentloven § 15	Patentloven § 41, stk. 3	Patentloven § 51	Patentloven § 72, stk. 1
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på genoprettelse af patentrettigheder grundet manglende dokumentation for omhu og overskridelse af frist			21.12.2006
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afslag på genoprettelse af europæisk patent på grund af overskridelse af to-måneders fristen			04.07.2003

§ 4 Hvad Ankenævnet for Patenter og Varemærker lægger vægt på ved omhuvurderingen

Tværgående i genoprettelsessagerne tegner der sig et fast vurderingsmønster. Ankenævnet for Patenter og Varemærker lægger **afgørende vægt på, om fristovervågningen indeholdt et selvstændigt, uafhængigt krydstjek**, der kunne opfange den menneskelige fejl. De forhold, der gentagne gange afgør udfaldet, er:

- **Uafhængig dobbeltkontrol er et kernekrav.** I [24/02042](#) blev en forkert "base-date" indtastet, og den samme medarbejder "kontrollerede" senere sine egne data. Nævnet fastslog, at dette ikke er en reel dobbeltkontrol:

"I forbindelse med den oprindelige indtastning af data i det administrative system baseret på Decision to Grant blev der ikke foretaget en (dobbelt)kontrol af de indtastede data. Den senere begivenhed – uanset om modtagelsen af patentcertifikatet blev håndteret af den ovennævnte medarbejder eller af en anden medarbejder – kvalificerer ikke som det andet led i en dobbeltkontrol, idet eksisterende data i det administrative system på dette langt senere tidspunkt (dvs. måneder senere) må anses for allerede kontrollerede og dermed valide."

- **Et manglende krydstjek bærer afslaget.** I Astion-sagen, [AN 2010 00028](#), modtog både en sagskoordinator og en sagskonsulent instruktion om at genåbne en lukket sag, men ingen fulgte op. Nævnet udtalte, at systemet "ikke kan anses for at være et velfungerende system, idet der mangler et selvstændigt fungerende krydscheck" – også selvom helbreds- og stressforhold forklarede den enkelte medarbejders fejl.

Flere fejl udelukker, at fejlen er "enkeltstående". I de to Marel-sager, [AN 2008 00035](#) og [AN 2008 00036](#), var samme type fejl begået i to parallelle sager med få dages mellemrum. Det svækkede afgørende argumentet om en undskyldelig enlig fejl, uanset stress og sygdom i medarbejderens familie.

- **Et system må ikke hvile på styrelsens opkrævninger.** I Smart Tie-sagen, [AN 2009 00010](#), var rettighedstabet udløst af en fejladresseret opkrævning, men nævnet stadfæstede afslaget: et "system, der baseres på styrelsens opkrævninger[,] ikke kan anses for at være et velfungerende system". En professionel fuldmægtig skal kunne beregne og overvåge frister uafhængigt af myndigheden.
- **Dokumentationen for systemet skal kunne fremlægges.** I [AN 2006 00007](#) var den eneste forklaring fra den tidligere fuldmægtig: *"Jeg har et sædvanligvis velfungerende og finmasket system på kontoret ... men af en for mig uforklarlig grund, er der sket det, som ikke må ske"*. En sådan udokumenteret påstand løftede ikke bevisbyrden.
- **At vente til selve fristdagen er ikke omhu.** I [AN 2007 00041](#) traf patenthaveren beslutning om validering på selve fristdagen og forsøgte at eksekvere den på tværs af tidszoner, hvor det udenlandske kontor var lukket på en helligdag. Risikoen ved at handle i sidste øjeblik bæres af rettighedshaveren.
- **Standarden gælder også design.** I ABB-sagen, [AN 2019 00016](#), havde en virksomhed lagt fornyelsesgebyret ind i et almindeligt bogholderisystem med leverandørbetalingsfrist på "løbende måned + 90 dage". Nævnet fandt – under udtrykkelig parallel til [Patentloven § 72](#) – at virksomheden ikke havde "etableret et system, der er egnet til at håndtere de lovfastsatte frister", især fordi den ikke reagerede på styrelsens brev om den forsinkede betaling.

Summen er en klar linje: Ankenævnet for Patenter og Varemærker accepterer den isolerede menneskelige fejl, men kun når den er sket *på trods af* et system med indbygget, uafhængig kontrol – og afviser genoprettelse, så snart selve systemet er sårbart.

LOV	Designloven § 48, stk. 1	Patentloven § 72, stk. 1	
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afslag på genoprettelse af patentrettigheder grundet manglende uafhængig kontrol		15.07.2024
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på genoprettelse af designregistrering for kabelskabe grundet manglende administrativ kontrol		21.04.2020
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på genoprettelse af patentrettigheder trods menneskelig fejl og helbredsmæssige omstændigheder		02.02.2011
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Genoprettelse af patentrettigheder efter manglende betaling af årsgebyrer og kravet om fornøden omhu i fristsystemer		10.12.2009
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afslag på genoprettelse af patentrettigheder vedrørende EF-patent 1476732		24.06.2009
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Genoprettelse af patentrettigheder afvist efter gentagne procedurefejl hos islandsk patentfuldmægtig		24.06.2009
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på genoprettelse af patentrettigheder efter overskridelse af valideringsfrist grundet fejlbedømmelse af helligdage		31.10.2008
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på genoprettelse af patentrettigheder grundet manglende dokumentation for omhu og overskridelse af frist		21.12.2006

§ 5 De to frister: hindringens bortfald og 2-måneders-reglen

Selv hvor omhukravet kunne være opfyldt, falder mange sager på de **tidsmæssige** betingelser i [Patentloven § 72, stk. 1](#): begæringen skal indgives inden 2 måneder efter, at den hindring, der bevirkede fristoverskridelsen, er bortfaldet, dog senest 1 år efter fristens udløb, og den undladte handling skal foretages inden for samme frist.

Det centrale stridspunkt er, **hvornår hindringen anses for bortfaldet**. Nævnets udgangspunkt er, at fristen løber fra det tidspunkt, hvor den ansvarlige *indså eller burde have indset* fejlen. I de to Metabolix/Holland & Knight-sager, [AN 2003 00045](#) og [AN 2003 00046](#), fastslog nævnet:

"Ankenævnet finder, at den i patentlovens § 72, stk. 1, 2. pkt. nævnte hindring må anses som bortfaldet den 26. marts 2002, hvor indehavers fuldmægtig Holland & Knight indså eller burde have indset, at 9. årsgebyr ikke var blevet betalt."

At fuldmægtigen først flere måneder senere faktisk *opdagede* fejlen, fordi et dokument var fejlhæftet, kunne ikke udskyde fristen. Tilsvarende blev genoprettelse afvist i [AN 2003 00009](#), hvor nævnet regnede fristen fra den registrerede fuldmægtigs modtagelse af bortfaldsmeddelelsen og fastholdt **identifikationsprincippet** mellem fuldmægtig og klient.

En vigtig nuancering kom i Kuraray-sagen, [AN 2002 00087](#). Her gav nævnet klageren medhold og hjemviste sagen: § 72 skal fortolkes i overensstemmelse med EPC artikel 122, og hvor der er en klar, entydig ansvarsfordeling mellem flere fuldmægtige, indtræder hindringens bortfald først, når den fuldmægtig, der **var ansvarlig for fristen**, erkendte eller burde have erkendt fejlen – ikke allerede når en anden, ikke-ansvarlig dansk fuldmægtig modtog brevet. Afgørelsen viser, at identifikationsprincippet ikke anvendes mekanisk, når ansvaret reelt lå hos en anden.

Endelig er det en **absolut betingelse, at den undladte handling foretages inden fristen**. I Stork Townsend-sagen, [AN 2009 00011](#), var genoprettelsesgebyret betalt, men selve det manglende årsgebyr blev ikke indbetalt inden for 2-måneders-fristen. Nævnet afviste genoprettelse og fandt ikke, at en påstået telefonisk vejledning fra en unavngiven medarbejder kunne fritage en professionel fuldmægtig fra ansvaret for at kende lovgrundlaget. Samme strenge fristhåndhævelse gælder brugsmodeller, jf. [Brugsmodelloven § 66](#): i FOLD-IT-sagen, [AN 2008 00033](#), løb fristen fra fuldmægtigens modtagelse af ophørsmeddelelsen, og det fritog ikke, at man blindt havde stolet på sit eget fejlbehæftede betalingssystem.

LOV	Brugsmodelloven § 66, stk. 1	Patentloven § 72, stk. 1
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Genoprettelse af patentrettigheder afvist grundet manglende rettidig betaling af årsgebyr trods påstand om vildledende vejledning 10.12.2009 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på genoprettelse af brugsmodelrettighed for sammenfoldelig stol grundet overskridelse af 2-måneders fristen 23.06.2009 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på genoprettelse af europæisk patent som følge af overskredet 2-måneders frist 10.08.2004 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på genoprettelse af europæisk patent på grund af overskridelse af to-måneders fristen i patentlovens § 72 10.08.2004 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på genoprettelse af patentrettigheder som følge af overskridelse af 2-måneders fristen 19.04.2004 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Genoprettelse af patentrettigheder: Fortolkning af 2-måneders frist ved anvendelse af flere fuldmægtige 18.11.2003	

§ 6 Når genoprettelse lykkes – og når styrelsen selv fejler

Genoprettelse er undtagelsen, men den forekommer. Mønstrer er, at Ankenævnet for Patenter og Varemærker imødekommer genoprettelse, hvor fejlen reelt er **enkeltstående og undskyldelig** og sker i et system, der ellers fungerer.

I ChemGen-sagen, [AN 2000 00012](#), omstødte nævnet styrelsens afslag. Rettighedstabet skyldtes en konkret telefonisk misforståelse mellem klienten og den amerikanske patentagent, som fik agenten til at fjerne de europæiske lande fra sit overvågningssystem:

"Ankenævnet er af den opfattelse, at såfremt der ikke var opstået den påklagede misforståelse mellem klient og Foley & Lardner, ville enten sidstnævnte have fortsat med at give advis ... eller også ville direktør Treidl ... have anmodet en anden patentagent om at forestå disse."

Nævnet karakteriserede det som en "undskyldelig menneskelig fejl" og tillagde det betydelig vægt, at genoprettelse allerede var sket i en række andre europæiske lande. **International praksis** på samme faktum er således et tilbagevendende støtteargument – også i [AN 2007 00016](#), hvor styrelsen efter fornyet gennemgang selv anbefalede hjemvisning til positiv behandling, fordi der var tale om én menneskelig fejl i et velfungerende system med erfarne medarbejdere.

Den mest illustrative sag er **Hepatitis A**-sagen, [AN 2005 00015](#). Rettighedstabet var her udløst af et sammensat forløb: en menneskelig fejl, et kompliceret fuldmægtigskift og **vildledende information fra en ekstern tjenesteyder**, som fejlagtigt oplyste, at en "grace period" var udløbet (hvilket ikke var korrekt for Danmark). Hertil kom, at styrelsen i sit oprindelige afslag havde inddraget faktiske omstændigheder fra en helt anden sag. Efter fornyet gennemgang erkendte styrelsen sagsbehandlingsfejlen, og Ankenævnet for Patenter og Varemærker genoprettede rettighederne med følgende begrundelse:

"Der var tale om en enkeltstående menneskelig fejl i et ellers velfungerende system, forstærket af vildledende information fra en ekstern tjenesteyder og et kompliceret fuldmægtigskift."

Fordi førsteinstansafgørelsen var truffet på et forkert grundlag, bestemte nævnet samtidig, at **klagegebyret på 8.000 kr. skulle tilbagebetales**. Det samme skete i System B8-sagen, [AN 2006 00013](#), hvor styrelsen oprindeligt havde imødekommet genoprettelse (enkeltstående fejl efter fratrådt sekretær), men i afslagsbrevet havde angivet en forkert ankefrist på 6 måneder i stedet for de lovbestemte 2 måneder – en fejl, der efter nævnets opfattelse skulle komme adressaten til gode.

LOV	Patentloven § 67	Patentloven § 72, stk. 1	
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Genoprettelse af EP-patent efter menneskelig fejl i fuldmægtigens administrative system		19.12.2007
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnet omstøder afslag på patent trods sproglige unøjagtigheder i beskrivelsen		09.01.2007
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Genoprettelse af patentansøgning vedrørende Hepatitis A-virus efter fejlagtig sagsbehandling hos Patent- og Varemærkestyrelsen		20.10.2005
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Genoprettelse af EP-patent efter fristoverskridelse grundet telefonisk misforståelse		28.11.2000

§ 7 Klagebehandling, frister, gebyrer og opsættende virkning

Patent- og Varemærkestyrelsens afgørelser om genoprettelse, henlæggelse og fornyelse kan påklages til Ankenævnet for Patenter og Varemærker. Klagereglerne er ensartede på tværs af rettighedstyperne:

- **Klagefrist på 2 måneder.** For patentafgørelser efter bl.a. § 72 følger det af [Patentloven § 67, stk. 1](#), at klage skal indgives senest 2 måneder efter underretningen; for varemærker gælder samme frist efter [Varemærkeloven § 46, stk. 1](#).
- **Gebyr som gyldighedsbetingelse.** Klagegebyret skal betales inden for klagefristen, og sker det ikke, *skal* klagen afvises, jf. [Patentloven § 67, stk. 2](#) og [Varemærkeloven § 46, stk. 1](#). For patentgenoprettelse skal der desuden betales et særskilt genoprettelsesgebyr (i [AN 2009 00011](#) udgjorde det 3.000 kr.).
- **Opsættende virkning.** For varemærker har indbringelse for ankenævnet udtrykkeligt opsættende virkning, og det samme gælder et efterfølgende søgsmål, jf. [Varemærkeloven § 46, stk. 1 og 3](#).
- **Tilbagebetaling af klagegebyr ved styrelsesfejl.** Hvor førsteinstansafgørelsen er truffet på et forkert grundlag eller med en sagsbehandlingsfejl, tilbagebetaler nævnet klagegebyret – således i Hepatitis A-sagen, [AN 2005 00015](#), og i [AN 2005 00008](#), hvor sagen blev hjemvist, fordi styrelsen havde nægtet en begæret mundtlig forhandling.

Ankenævnet for Patenter og Varemærker træffer enten **stadfæstelse, omgørelse** eller **hjemvisning**. Hjemvisning anvendes, hvor styrelsen selv efter fornyet gennemgang ændrer indstilling (som i [AN 2007 00016](#)), eller hvor et formelt grundlag svigter (som i GENESIS-sagen, [23/05451](#)). Nævnets behandling reguleres nærmere af [bekendtgørelse om Ankenævnet for Patenter og Varemærker](#). De bredere processuelle spørgsmål om gebyr og hjemvisning ved sagsbehandlingsfejl behandles særskilt i [apv-klagesag-gebyr-hjemvisning](#).

LOV	Patentloven § 25	Patentloven § 67	Varemærkeloven § 46
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Annullering af afgørelse om brugspligt for varemærket GENESIS grundet mærkets udløb		
	18.12.2023		
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Genoprettelse af patentrettigheder afvist grundet manglende rettidig betaling af årsgebyr trods påstand om vildledende vejledning		
	10.12.2009		
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Genoprettelse af EP-patent efter menneskelig fejl i fuldmægtigens administrative system		
	19.12.2007		
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnet hjemviser sag om støttearrangement til læsejl pga. manglende mundtlig forhandling		
	13.12.2005		
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Genoprettelse af patentansøgning vedrørende Hepatitis A-virus efter fejlagtig sagsbehandling hos Patent- og Varemærkestyrelsen		
	20.10.2005		

§ 8 Sammenhæng med domstolspraksis

Ankenævnet for Patenter og Varemærker er sidste administrative instans, jf. [Patentloven § 25, stk. 2](#) og [Varemærkeloven § 46, stk. 2](#), men nævnets afgørelser kan indbringes for domstolene. For patenter skal søgsmål mod en ankenævnsafgørelse, der afslår en ansøgning eller erklærer et patent ugyldigt, anlægges inden 2 måneder, jf. [Patentloven § 25, stk. 3](#); for varemærker skal søgsmål anlægges inden 2 måneder med opsættende virkning, jf. [Varemærkeloven § 46, stk. 3](#).

Domstolene foretager en **fuld prøvelse** af nævnets afgørelser. Det illustreres af Haribo-sagen om "GULDBAMSEN", [BS-5730/2025-OLR](#), hvor Østre Landsret ændrede både Ankenævnet for Patenter og Varemærkers og Sø- og Handelsrettens afgørelser og pålagde nævnet at føre varemærket til registrering. Sagen angik ganske vist materielt særpræg og ikke fristfortabelse, men den viser, at domstolene reelt efterprøver

nævnets vurderinger fuldt ud og kan tilsidesætte dem – også under henvisning til EU-rettens krav om effektiv domstolsprøvelse.

Selve frist- og omhuspørgsmålet efter [Patentloven § 72](#) og [Varemærkeloven § 24](#) ses ikke at være prøvet af Højesteret; en søgning i Højesterets praksis på området giver ingen afgørelser, der angår rettighedstab eller genoprettelse ved fornyelses- og gebyrfrister i immaterialretten. Retsstillingen på dette snævre, stærkt formaliserede område hviler derfor i praksis på Ankenævnet for Patenter og Varemærkers egne, indbyrdes konsistente afgørelser, suppleret af den europæiske patentpraksis (EPC artikel 122), som nævnet udtrykkeligt søger at harmonisere med. For den civilretlige forældelse af pengekrav – en beslægtet, men adskilt frist-problematik – henvises til [forældelse-pengekrav-afbrydelse](#).

LOV

[Patentloven § 25](#)[Varemærkeloven § 24](#)[Varemærkeloven § 46](#)

PRAKSIS

Landsretten · Østre Landsret omstøder afgørelse og anerkender Haribos 'Guldbamse' som indarbejdet varemærke 02.07.2025

§ 9 Sammenfatning: streng formalisme med en snæver ventil

Ankenævnet for Patenter og Varemærkers praksis på fristområdet kan koges ned til nogle få, robuste linjer.

For **varemærker** er retsstillingen ubøjelig: betales fornyelsesgebyret – herunder tillægsgebyret – ikke fuldt ud inden respitperiodens udløb efter [Varemærkeloven § 24, stk. 5](#), er rettighedstabet uigenkaldeligt. Der er hverken genoprettelse eller dispensation, og selv et beskedent restbeløb på 470 kr. koster en mangeårig prioritet, jf. PREGNATAL, [AN 2012 00003](#). Et udløbet mærke kan end ikke gøres til genstand for materiel prøvelse, jf. GENESIS, [23/05451](#).

For **patenter, brugsmodeller og design** findes genoprettelsesventilen i [Patentloven § 72](#), [Brugsmodelloven § 66](#) og [Designloven § 48](#), men Ankenævnet for Patenter og Varemærker fortolker den som en streng undtagelse. Genoprettelse forudsætter, at fejlen er enkeltstående og sker i et system med en **uafhængig dobbeltkontrol** – kravet, der bærer både afslagene (24/02042, Astion, Marel, Smart Tie) og de få medhold (ChemGen, Hepatitis A). Hertil kommer to ufravigelige tidsbetingelser: 2-måneders-fristen løber fra det tidspunkt, hvor den ansvarlige burde have indset fejlen, og både den undladte handling og gebyret skal være på plads inden fristen.

Ansaret er entydigt placeret hos rettighedshaveren og dennes fuldmægtig. Styrelsens opkrævninger og påmindelser er en service uden retlig forpligtelse, jf. [Patentloven § 41, stk. 4](#), og fuldmægtigens forsømmelse identificeres med klienten. Hvor det er **styrelsen selv**, der har fejlet – forkert grundlag eller sagsbehandlingsfejl – retter nævnet op og tilbagebetaler klagegebyret. Domstolene prøver afgørelserne fuldt ud, men har på dette område hidtil ikke korrigeret den linje, Ankenævnet for Patenter og Varemærker har lagt.

LOV

[Brugsmodelloven § 66](#)[Designloven § 48](#)[Patentloven § 41, stk. 4](#)[Patentloven § 72, stk. 1](#)[Varemærkeloven § 24, stk. 5](#)

PRAKSIS

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afslag på genoprettelse af patentrettigheder grundet manglende uafhængig kontrol 15.07.2024

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Annullering af afgørelse om brugspligt for varemærket GENESIS grundet mærkets udløb 18.12.2023

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afslag på varemærkefornyelse grundet manglende betaling af tillægsgebyr for varemærket PREGNATAL 28.08.2012

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på genoprettelse af patentrettigheder trods menneskelig fejl og helbredsmæssige omstændigheder	02.02.2011
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Genoprettelse af patentansøgning vedrørende Hepatitis A-virus efter fejlagtig sagsbehandling hos Patent- og Varemærkestyrelsen	20.10.2005
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Genoprettelse af EP-patent efter fristoverskridelse grundet telefonisk misforståelse	28.11.2000

REFERENCE Lovgrundlag

8 paragraffer

Brugsmodelloven § 66	Designloven § 48
Patentloven § 15	Patentloven § 41 stk. 4
Patentloven § 67	Patentloven § 72 stk. 1
Varemærkeloven § 24 stk. 5	Varemærkeloven § 46

MATERIALE Citerede afgørelser

23 afgørelser

LANDSRETTE · ANKEINSTANS		1
02.07.2025	Østre Landsret omstøder afgørelse og anerkender Haribos 'Guldbamse' som indarbejdet varemærke	9872-11550
ANKENÆVNET FOR PATENTER OG VAREMÆRKER · NÆVN / KLAGEINSTANS		22
15.07.2024	Stadfæstelse af afslag på genoprettelse af patentrettigheder grundet manglende uafhængig kontrol	24/02042
18.12.2023	Annullering af afgørelse om brugspligt for varemærket GENESIS grundet mærkets udløb	23/05451
21.04.2020	Afslag på genoprettelse af designregistrering for kabelskabe grundet manglende administrativ kontrol	AN 2019 00016
28.08.2012	Stadfæstelse af afslag på varemærkefornyelse grundet manglende betaling af tillægsgebyr for varemærket PREGNATAL	AN 2012 00003
02.02.2011	Afslag på genoprettelse af patentrettigheder trods menneskelig fejl og helbredsmæssige omstændigheder	AN 2010 00028
10.12.2009	Genoprettelse af patentrettigheder efter manglende betaling af årsgebyrer og kravet om fornøden omhu i fristsystemer	AN 2009 00010
10.12.2009	Genoprettelse af patentrettigheder afvist grundet manglende rettidig betaling af årsgebyr trods påstand om vildledende vejledning	AN 2009 00011
24.06.2009	Stadfæstelse af afslag på genoprettelse af patentrettigheder vedrørende EF-patent 1476732	AN 2008 00035
24.06.2009	Genoprettelse af patentrettigheder afvist efter gentagne procedurefejl hos islandsk patentfuldmægtig	AN 2008 00036

23.06.2009	Afslag på genoprettelse af brugsmodelrettighed for sammenfoldelig stol grundet overskridelse af 2-måneders fristen	AN 2008 00033
31.10.2008	Afslag på genoprettelse af patentrettigheder efter overskridelse af valideringsfrist grundet fejlbedømmelse af helligdage	AN 2007 00041
19.12.2007	Genoprettelse af EP-patent efter menneskelig fejl i fuldmægtigens administrative system	AN 2007 00016
09.01.2007	Ankenævnet omstøder afslag på patent trods sproglige unøjagtigheder i beskrivelsen	AN 2006 00013
21.12.2006	Afslag på genoprettelse af patentrettigheder grundet manglende dokumentation for omhu og overskridelse af frist	AN 2006 00007
13.12.2005	Ankenævnet hjemviser sag om støttearrangement til læsejl pga. manglende mundtlig forhandling	AN 2005 00008
20.10.2005	Genoprettelse af patentansøgning vedrørende Hepatitis A-virus efter fejlagtig sagsbehandling hos Patent- og Varemærkestyrelsen	AN 2005 00015
10.08.2004	Afslag på genoprettelse af europæisk patent som følge af overskredet 2-måneders frist	AN 2003 00045
10.08.2004	Afslag på genoprettelse af europæisk patent på grund af overskridelse af to-måneders fristen i patentlovens § 72	AN 2003 00046
19.04.2004	Afslag på genoprettelse af patentrettigheder som følge af overskridelse af 2-måneders fristen	AN 2003 00009
18.11.2003	Genoprettelse af patentrettigheder: Fortolkning af 2-måneders frist ved anvendelse af flere fuldmægtige	AN 2002 00087
04.07.2003	Stadfæstelse af afslag på genoprettelse af europæisk patent på grund af overskridelse af to-måneders fristen	AN 2002 00048
28.11.2000	Genoprettelse af EP-patent efter fristoverskridelse grundet telefonisk misforståelse	AN 2000 00012